

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2022r. znak (...) - (...), nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił R. M. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia za okres 1 października 2022r. – 31 października 2022r. wskazując, iż adresatowi decyzji odmówiono zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego z powodu kontynuowania umowy zlecenia stanowiącej tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

R. M. wniósł odwołanie od tej decyzji domagając się przyznania zasiłku chorobowego za okres 1 października 2022r. do 31 października 2022r. Przyznał, że od 25 maja 2022r. łączyła go z M. B. umowa zlecenia, na podstawie której dokonywał dostaw posiłków przez aplikację S.. Jednak w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim (1.10.2022-31.10.2022r.) nie wykonywał żadnych czynności w ramach umowy zlecenia i nie pobrał wynagrodzenia z tego tytułu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

R. M. był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. do dnia 30 września 2022 r. W okresie od 28 września 2022 r. do 31 października 2022 r. ubezpieczony pozostawał niezdolny do pracy.

Niesporne, nadto zaświadczenie płatnika składek (akta organu - nienumerowane) , wniosek o zasiłek chorobowy (akta organu - nienumerowane), oświadczenie do wniosku o zasiłek chorobowy – (akta organu - nienumerowane), przesłuchanie ubezpieczonego k. 18-19.

W okresie od 28 września 2022r. do 31 października 2022r., czyli w okresie o jakim mowa w spornej decyzji, ubezpieczony nie był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy, emerytury, nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, nie miał wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych ani innych świadczeń przez urząd pracy.

Poza trwającym do końca września 2022r. zatrudnieniem pracowniczym R. M. miał od 25 maja 2022r. do 7 grudnia 2022r. zawartą umowę zlecenia z M. B. – (...). Umowa dotyczyła dostarczania posiłków i była wykonywana w ten sposób, że ubezpieczony logował się do aplikacji, otrzymywał zlecenie na dostarczenie jedzenia i dostarczał jedzenie na terenie S.. W okresie 1 października 2022r. – 31 października 2022r. ubezpieczony – z uwagi na stan zdrowia - nie wykonywał obowiązków wynikających z umowy zlecenia z M. B.. Natomiast w listopadzie 2022 r., z uwagi na stan zdrowia i pogodę, umowy zlecenia prawie nie wykonywał, zaś na początku grudnia 2022 r., powodu stanu zdrowia, umowę zlecenia rozwiązał. Płatnik ubezpieczonego (zleceniodawca - M. B., (...)) w listopadzie i w grudniu 2022r. składał za ubezpieczonego tzw. deklaracje zerowe. Z deklaracji za listopad i grudzień 2022 r. wynika, że ubezpieczony w listopadzie i grudniu 2022r. nie uzyskał przychodu z umowy zlecenia.

Dowód: zaświadczenie płatnika składek, wniosek o zasiłek chorobowy, oświadczenie do wniosku o zasiłek chorobowy – nienumerowane karty akt zasiłkowych, przesłuchanie ubezpieczonego k.18-19, oświadczenie pełnomocnika organu – protokół rozprawy k. 19.

W okresie zatrudnienia pracowniczego ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z umowy zlecenia, a po 30 września 2022 r. nie został zgłoszony przez zleceniodawcę (...) do ubezpieczenia chorobowego.

Niesporne.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o korespondujące ze sobą dowody w postaci przesłuchania ubezpieczonego oraz zgromadzonych dokumentów w aktach zasiłkowych ubezpieczonego. Brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania któregokolwiek z tych dowodów. W istocie zresztą okoliczności faktyczne pozostawały, jak wynika ze stanowisk stron, poza sporem. Organ rentowy nie zarzucał bowiem R. M. faktycznego realizowania czynności z umowy zlecenia w okresie objętym zaskarżoną decyzją, a powoływał się na odmówienie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 października do 31 października 2022 r. po ustaniu zatrudnienia u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., wskazując, że ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie na umowę zlecenia u M. B..

Sporna decyzja objęta niniejszym sporem dotyczy okresu od 1 października do 31 października 2022 r., w którym ubezpieczony nie posiadał już pracowniczego tytułu do ubezpieczenia, gdyż został wyrejestrowany przez pracodawcę i nie został zgłoszony przez (...) z tytułu zawartej umowy zlecenia do ubezpieczenia chorobowego. Ubezpieczony R. M. nie wykonywał także w spornym okresie pracy zarobkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U.2022, poz. 1732, zwaną dalej „ustawą zasiłkową”), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeśli niezdolność do pracy powstanie w czasie zatrudnienia i trwa nadal po jego ustaniu, byłemu pracownikowi nadal przysługuje prawo do zasiłku chorobowego. Od zasady tej ustawodawca wprowadził jednak wyjątki. Określone zostały one w art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z wymienionym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, m. in. wówczas, gdy osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2). Przepis art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej przewiduje też brak prawa do świadczenia po ustaniu ubezpieczenia chorobowego w przypadku posiadania przez uprawnionego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 13 ust. 1 pkt 1), prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 4), podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (art. 13 ust. 1 pkt 5) lub niespełnienia przesłanek z art. 4 ust. 1 ustawy (art. 13 ust. 1 pkt 3).

W niniejszej sprawie organ rentowy, stwierdzając po stronie ubezpieczonego brak prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia pracowniczego, powoływał się na wskazany wyżej art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. W sprawie bezspornym było, że po 30 września 2022r. (dacie ustania stosunku pracy) ubezpieczony miał zawartą umowę zlecenia z M. B.. Zleceniobiorcy (pomijając zbieg tytułów ubezpieczeń) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a na swój wniosek mogą dobrowolnie podlegać też ubezpieczeniu chorobowemu (art. 12. ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

W okresie od 1 października do 31 października 2022 r. , czyli w okresie którego dotyczy sporna decyzja, wspomniana umowa zlecenia łączyła strony, czyli ubezpieczonego i M. B., lecz nie była faktycznie wykonywana, z uwagi na stan zdrowia ubezpieczonego oraz pogodę (rozwożenie posiłków rowerem).

Stosownie do art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała m.in. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Zdaniem Sądu, ubezpieczony spełnił wszystkie te przesłanki.

Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej przysługującej co do zasady osobom ubezpieczonym. Zasiłek chorobowy ma rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo - bez swojej winy – z uwagi na stan zdrowia pozbawionej możliwości zarobkowania. Osoba nie posiadająca tytułu ubezpieczenia takiego stałego dochodu nie osiąga, jej sytuacja finansowa w czasie choroby nie ulega zatem pogorszeniu. Jeśli jednak niezdolność do pracy pojawia się bezpośrednio po ustaniu tytułu ubezpieczenia, gdy osoba chora nie miała jeszcze realnych możliwości uzyskać nowego tytułu ubezpieczenia, ustawodawca przewiduje zapewnienie jej środków utrzymania w postaci zasiłku chorobowego nie widzi jednak podstaw do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby, które osiągają dochód z innych źródeł stałych wynikających z podlegania powszechnemu systemowi ubezpieczeń (emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek dla bezrobotnych etc) albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać gdyby z tego tytułu przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego z własnej woli nie uczyniły.

Odwołujący się miał zawartą umowę zlecenia po ustaniu pracowniczego, wcześniejszego tytułu ubezpieczenia (umowy o pracę), lecz umowy zlecenia nie wykonywał. W ustalonym stanie faktycznym sprawy ubezpieczony od 1 października do 31 października 2022r. nie wykonywał faktycznie pracy na podstawie zawartej wcześniej umowy zlecenia, czynności tych nie wykonywał w zasadzie także po ustaniu niezdolności do pracy, czyli w listopadzie 2022 r. W grudniu 2022 r. umowa zlecenia został rozwiązana.

Sąd rozpoznający sprawę podziela pogląd Sadu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 9 czerwca 2022 r. ((...) 463/21), iż w przypadku umów zlecenia dla spełnienia wskazanej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej przesłanki negatywnej kontynuowania wcześniej podjętej działalności zarobkowej, konieczne jest wykazanie rzeczywistej aktywności ukierunkowanej na uzyskanie dochodu, a nie sam fakt formalnego związania zawartą wcześniej umową zlecenia. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy, gdzie nie było sporne, iż w okresie od 1 października do 31 października 2022r. (ani później) ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności z tytułu wcześniej zawartej umowy zlecenia z (...) oznacza to, że zachowuje on prawo do zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia chorobowego związanego z umową o pracę, która ustała w dniu 30 września 2022r.

Mając na uwadze wszystko powyższe, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c zmienił zaskarżoną decyzję w sposób zgodny z żądaniem odwołania.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

9.5.2023 r. sędzia Joanna Szyjewska-Bagińska